

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XVI. Hoe Lumme hem geveysende Catholijcke te zijn binnen
Luyck vrijelick heest ghewoont.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

CAPITTEL XVI.

Hoe Lumme hem geveynfende Catholijck te zijn
binnen Luyck vrijelijck heeft ghewoont.

HEt ghene dat ouer-al van Lumme wierdt
hoozdt-ghestelt teghen gheestelijcke ende re-
ligieuse persoonen was sulcks / dat daer deur het
Geulche bedryf als wreedt en bloedt-gierigh wierdt
van vele menschen ghehaet ende weder-leght: soo
dat de herten van vele die ander-sins daer toe ghe-
sint waren af-getrocken ende verbzemd wt werden.
Dit gheboelende het ouer-hoofd van't bedryf de
Prince van Orangien / heeft deur hem ghenomen
by-tijds inde saecke te versien. De verbolgenthepdt
was goedende / om dat Lumme alle dinghen soo
aen-richtede naer sijn goedt-duncken / dat hy noch
den Prince bouen hem kennen en wilde / noch op
eenighe sijn gheboden passen. Ten lesten dit schene
niet om verdraghen te zyn dat een vzeindelingh en-
de van vzeinden slechten edeldom al-soo soude den
meester maecken. Hier-om heeft-men goedt ghe-
bonden handt te slaen aen den seluen Lumme / ende
hem in een slot by Rotterdam ghenoeemt Hovinghe
ghevanghen te houden. Maer al-soo die van Ro-
terdam / der welcker gratie hy ghewonnen hadde /
om sijn verlossinghe byden Prince van Orangien
seer solliciteerden / ende de Prince naer hun verfoeck
niet wel hoorzen en wilde: soo hebben sy hem ten le-
sten upt het Casteel daer hy ghevanghen sat met
gheweldt verlost. Lumme al-dus verlost zijnde /
geen hope meer hebbende dat hy byden Geulsen ghe-
sien oft gheacht soude worden / soo langhe als de
Prince regeeren soude / oock siende dat het hem niet
gheraden en was langher in Hollandt te bliuen on-
der

der het gouuernement vanden Prince / naer dat hy
soo grootelijck tegen hem mis-daen hadde : en heeft
gheen schoonder ghesien / dan dat hy hem tot sijn
landts-lyden van Lupck soude vertrecken . Want
hy-naer alle sijn heerschappije ende erkelycke goeden
waren ghelegen onder het landt van Lupck. Maer
om dies wille dat hy daer doock niet byj ende sonder
perijckel sp-seluen en bondt / als schuldigh wesende in
soo vele doodt-slaghen ende kerck-dieuerijen : soo is
hy naer Aken ghetrocken / ende heeft al-daer als in
een byje stadt langhe ghewoont. Oock heeft hy al-
daer beginnen te toonen eenighen upt-wendighen
schijn van een Catholijck mensche. Want som-
tijds gingh hy op der Catholijcken maniere naer
de kercke hoorzende den Goddelijcken dienst / ende
doock wilde hy veur een goedt Catholijck gehouden
worden. Maer die op-rechte Catholijcken waren /
schouden sijn ghemepulschap ende teghenwozdig-
hydt : eens-deels om dat niet en bleke / dat hy naer
soo vele quade stucken teghen de heplighe Kercke en
de gheestelijckheydt bedreue alle de wereldd bekent /
sijn dwalinghe versacckt hadde / oft mette heplighe
Catholijcke kercke versoent was : eens-deels doock
om dat de reste van sijn conuersatie met de professie
van een Catholijck mensche gheens-lins ouer een en
quam. Veur-waer die verstandt haddé consten lich-
telijck gemercken / dat desen upt-wendigen schijn en
mascher van Catholijck te zyn / nergveringhs toe
en strechte dan op dat hy eenighs-lins soude mogen
weder - om crijghen de goede gratie van die van
Lupck / ende al-soo weder-om in sijn heerschappije
ende goeden ghestelt worden. Het welck doock naer-
der-handt ghebeurt is. Al-soo dan die vpandt ende
vervolgher der hepligher Roomscher kercken / naer
dat hy soo vele Priesters en Geligieusen hadde doodt

gheslaghen / kercken berooft / cloosters vernielt /
 de Sacramenten ont-eert / de Catholijcke religie in
 soo vele plaetsen upt-gheroeyt / leest vryelijck ende
 gherustelijck / blijft woonen / ende betredet de open-
 baere straeten / verkeert inde huysen van die Stadt /
 die haer beroemt te wesen de dochter vande heylige
 Roomsche kercke. Noch de ghene die dat van officie
 wegghen toe-stondt / en hebben gheen sorghe gedra-
 ghen / dat hem emmers den in-gangh vande kercke
 soude verboden worden / totter tijdt ende wijle toe
 dat hy opentlijck de ketterije af-swerende belijden
 soude Catholijck te wesen / ende deur eenighe wer-
 ken van open-bare penitentie (gelijck in sulckē stuck
 in alle manieren behoorde te geschieden) de heylighe
 Kercke soude vol-doe / die hy soo grootelijcks te royt
 hadde ghedaen. Dan hy selue was soo verre ver-
 vremdt van dul-danighe oodt-moedighed / dat
 hy oock sijn sonden niet en bekende / maer de selue
 eens-deels verclepnde / eens-deels loochende / ende
 wierp op andere persoonen / segghende datter vele
 in Hollandt op sijnen naem ende kerf-stock bedre-
 uen was / d'welck van hem niet en quam. Maer
 dese verschooninghe is ijdel. Want wat heeft hy
 opt mis-presen oft ghelastert van alle t'ghene dat sijn
 volck goddelooselijck ende cruelijck heeft aen-gestelt?
 En hebben sy dul-danighe dinghen niet daer-om
 ghedaen / om dat sy wel wisten / dat sy hunnen
 heere daer mede aen-genaemē dienst souden doen?

Pro. 29 Ist saecke dat / ghelijck Salomon seght / een Prince
 die geerne loghen-tale aen-hoozt / heeft alle sijne die-
 naers ongoddelijck / wat sal't wesen van dien die
 dorstet naer het bloedt der dienaeren Godts? Want
Eccli. 10 ghelijck de andere Wijse-man seght : naer den recht-
 ter des volcks soo zijn oock sijn dienaers. Waer-om
 met recht alle t'ghene dat de dienaers ende soldaeten
 van

van Lumme oock in sijne absentie hebbē bedzeuen/
wordt op hem als op den aucteur gheleght. Maer
ghenomen dat hy niet alle de scyten van sijn volck
veur goetd ghehouden oft ghepzen en heeft / en
dunckt v niet dat die dingen die-men sekerlyck we-
tet deur sijnen wille ende bevel gedaen te zijn / vele en
swaer ghenoech zijn om open-baere vol-doeninghe
daer veur te moeten doen?

CAPITTEL XVII.

Vande vreeselijcke doot die Lumme naer-der-
handt ghestoruen is.

Als dan de menschelijcke straffinghe staepende
was om alle dese boofheden te rastyden / al-soo
dat oock de mil-dadighe gheen teekenen van een
berouwigh ende veroodtmoedigh herte en toonde:
ten langhen lesten Godt de recht-beerdighe rechter
willende wrake doen / ende de selue openbaer ende
alle de wereldd kennelijck maecten / heeft laeten ghe-
schieden dat sijne eyghene huyf-hondt hem gebeten /
ende deur den bete ghequetst heeft. Op de quetsure
is ghevolght een heete coztse / ende seer swaere sieck-
te / al-soo dat hy brandende van hitte ende onpa-
tientigh inde pijn / riep: Ist oock mogelijk datter
yemandt inde wereldd magh zijn die al-sulcken toz-
ment lijdt / als ick nu lijde? Daer-en-bouen men
seght dat hy in t midden van sijn pijnen dese wooz-
den veur d'leste gelyzoken heeft: O Godt nemt dese
siele upt den lichaeme / want ick en kant's niet lan-
gher verdragen. Dese woorden schijnen te kennen
te gheuen dat Lumme ten lesten in sijn pijnen de
wrekkende handt Godts ghekent heeft / ghelijck ge-
kent hebben Antiochus / ende de andere vervolgers
der goeder / hier bouen ghemelt. Ick wete wel dat